

Banda Municipal de Barcelona —Richard Strauss per a vents

Tardes al Palau

Dimarts, 7 de juny de 2022 – 19 h

Sala de Concerts

Amb el suport de:

Membre de:

Programa

Banda Municipal de Barcelona

José R. Pascual-Vilaplana, director

I

Richard Strauss (1864-1949)

Serenata en Mi bemoll major, op. 7

Mort i transfiguració, op. 2

(instrumentació de Lluís Oliva; adaptació de
José R. Pascual-Vilaplana)

Largo (L'home malalt a prop de la mort)

Allegro molto agitato (La batalla constant entre la vida i la
mort)

Meno mosso (L'home que repassa la seva vida instants abans
de morir)

Moderato (La transfiguració anhelada)

II

Richard Strauss

Música festiva a la ciutat de Viena

(instrumentació d'E. Banks & S. Rundel)

Franco Cesarini (1961)

Poema alpestre, op. 21a

1. Nebbia

2. Della malinconia

3. Luce impovvisa

4. Operationes spirituales

5. Alpeggio

6. Tormenta

7. Dello stato divino

Durada aproximada del concert: primera part, 35 minuts; pausa de 15 minuts; segona part, 27 minuts.

#clàssics #popular

Comentari

Richard Strauss va ser un fervent admirador de la Banda Municipal de Barcelona. El músic alemany, que entre els anys 1897 i 1925 va visitar Barcelona en quatre ocasions, va assistir a diversos concerts de la formació. El març del 1925, durant la seva darrera estada a Catalunya, va escoltar *Mort i transfiguració* a la plaça del Rei i va quedar tan impressionat de la qualitat interpretativa de la Banda que va demanar dirigir-la en un concert públic celebrat a la plaça de Sant Jaume. Fins i tot va convidar-la a participar a l'Exposició Internacional de Música de Frankfurt del 1927, on la Banda va oferir vuit concerts amb un èxit de crítica notable.

El 1881, amb tan sols disset anys, Richard Strauss va compondre la *Serenata en Mi bemoll* per a tretze instruments de vent, una obra que parteix del classicisme de Mozart i Haydn, però des d'un prisma més romàntic. Alguns experts apunten que la influència del seu pare, Franz Strauss, trompista de l'Orquestra de la Cort de Munic, i l'admiració que tenia Richard per la *Gran Partita* de W. A. Mozart, van ser veritables influxos per a la composició d'aquesta obra. Estrenada el 1882 a Dresden, va ser dirigida per Franz Wüllner, el cèlebre director que havia dirigit les estrenes dels primers drames musicals de *L'Anell del Nibelung* de Richard Wagner.

Mort i transfiguració és un poema simfònic que Strauss va escriure amb vint-i-cinc anys. Un cop compost, el músic va suggerir al poeta Alexander Ritter que escrivís un poema que traspués en paraules allò que expressava l'obra musical. El poema fa un recorregut pels darrers moments de la vida d'un artista malalt que es troba al llit. L'obra es divideix en quatre parts ben definides: “Largo” (L'home malalt a prop de la mort), “Allegro molto agitato” (La batalla constant entre la vida i la mort), “Meno mosso” (L'home que repassa la seva vida instants abans de morir) i “Moderato” (La transfiguració anhelada). Tot i que la Banda Municipal de Barcelona conserva dues instrumentacions de Lluís Oliva que porten la firma i l'autorització de Richard Strauss, la versió que escoltaran avui és una adaptació contemporània a l'organologia actual de la Banda feta pel director titular, José R. Pascual-Vilaplana.

El gener del 1943, amb gairebé vuitanta anys, Strauss va escriure *Música festiva a la ciutat de Viena*. Aquesta obra, dedicada a l'Ajuntament de Viena, ciutat on en aquell moment residia el músic, va ser composta com a gest d'agraïment per haver-ne rebut el Premi Beethoven l'any anterior. Escrita originalment per a deu trompetes, set trombons, dues tubes i timbales, la composició reivindica de nou el llenguatge dels instruments de vent i confirma novament l'interès que va mostrar Strauss al llarg de la seva vida pels conjunts de vent. El concert es clou amb el *Poema alpestre* del compositor contemporani Franco Cesarini, una obra que parteix de la novel·la clàssica de Thomas Mann *La muntanya màgica*. El triumvirat entre malaltia-amor-mort es converteix en la clau per entendre aquesta obra, un poema que alhora homenatja un dels grans músics del segle XX: Richard Strauss.

Albert Fontelles-Ramonet, intèrpret i doctor en musicologia

Palau
de la Música
Catalana

Abona't a
Palau 100

Temporada
2022-2023

Filharmònica
de La Scala & Chailly

André Schuen

Simfònica Viena
& Wellber

Orquestra dels Camps Elisis
& Herreweghe

Mahler Chamber Orchestra
& Uchida

Simfònica de Bamberg,
Hrůša & Kopatchinskaja

Simfònica Anvers
& Elim Chan

Monteverdi Choir
& Gardiner

Orquestra Filharmònica de Berlín
& Petrenko

musicAeterna
& Currentzis

Més informació i venda
d'entrades individuals
i abonaments a
www.palaumusica.cat

Segueix-nos
a les xarxes

Amb la col·laboració de:

Ajuntament
de Barcelona
Institut de Cultura

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Biografies

Banda Municipal de Barcelona

Nascuda el 1886, és una institució indispensable per entendre la història de la música a Catalunya. El seu paper ha anat, i va encara, molt més enllà de la programació de concerts i de la participació en actes oficials de la ciutat: ha estat garant de la divulgació musical, en un país on les formacions simfòniques sempre han estat escasses. La Banda, amb un esperit que sempre ha defugit l'elitisme i ha buscat apropar-se a tothom, ha posat als seus faristols les millors obres clàssiques, romàntiques, contemporànies i populars de la història, fossin obres originals per a banda o arranjaments específics per a la formació.

Així, amb aquest ànim popular i exigent alhora, sota la batuta de grans directors la Banda ha acomplert la funció de servei al públic i, alhora, la d'assumir un compromís amb els compositors de casa, que han pogut estrenar moltes de les seves obres simfòniques amb una formació instrumental de primer nivell.

El gran artífex de l'èxit de la nostra banda va ser Joan Lamote de Grignon, de qui enguany commemorem el 150è aniversari del naixement. Lamote de Grignon va dotar la Banda d'una personalitat artística que va fer que aviat esdevingués un conjunt de referència internacional. Tant, que fins i tot va cridar l'atenció del gran Richard Strauss, que la va dirigir fa gairebé un segle.

El projecte de la Banda es consolidaria encara més l'any 2007, en passar a ser formació resident de l'Auditori de Barcelona i va iniciar-hi una temporada estable de concerts en la qual col·laboren, fins al dia d'avui, artistes i formacions imprescindibles, tant de l'àmbit local com de l'internacional.

Amb aquest ànim popular i alhora exigent ha estat dirigida, entre d'altres, per Jan Cober, Eugen Migliaro Corporon, Johan De Meij, Björn Bus, Henrie Adams, Frank De Vuyst, Douglas Bostock, Manel Valdivieso, Josep Caballé o Baldur Brönimann.

A més, hi han col·laborat artistes de renom, com Spanish Brass, Stefen Schilli, Shoichiro Hokazono, Jörgen van Rijen, Albert Guinovart, Josep Colom, Jess Gillam, Pacho Flores, Marta Mathéu, Elena Copons, María Hinojosa, Joan Martín-Royo, Esperanza Fernández i les corals Càrmina, Cantiga i Sant Jordi.

La Banda Municipal de Barcelona ha sabut adaptar-se als nous reptes actuals amb la difusió de repertori original per a banda i l'encàrrec d'obres noves, i així mateix la col·laboració amb agents artístics de tot tipus és una tasca fonamental de la formació. En aquest sentit, ha unit esforços amb artistes de la categoria de Cesc Gelabert, Sol Picó, Àlex Casanovas, Lluís Soler i Lloïl Bertran, a més de grups i companyies teatrals, com Obeses, Les Ballets C de la B o La Cubana. I tot plegat, sumat a la seva tasca divulgativa i de fer arribar la música a persones amb risc de vulnerabilitat a través dels concerts i activitats organitzats amb Apropa Cultura.

Els darrers anys han contribuït a fer créixer la Banda dos referents de la direcció com són Salvador Brotons i José Rafael Pascual-Vilaplana, dos directors musicals que han fet una aposta sòlida per recuperar el repertori bandístic i invertir en nova creació.

Des del 2007 la Banda és formació resident de l'Auditori de Barcelona, on ofereix una temporada estable de concerts i desenvolupa projectes amb artistes i formacions d'àmbit nacional i internacional. La banda és membre de la World Association for Symphonics Bands and Ensembles (WASBE). Va ser convidada l'any 2017 a la Wasbe Conference a Utrecht i al World Music Concert (WMC) de Kerkrade, on es va reafirmar com un referent internacional.

Avui per avui la Banda Municipal de Barcelona és una agrupació compromesa amb la societat que l'envolta, particip del seu temps i protagonista activa de l'escena musical barcelonina.

José R. Pascual-Vilaplana, director

Estudià piano i bombardí a la Banda de Muro i als conservatoris d'Alcoi i de València. Estudià direcció de banda a Holanda amb Jan Cober i amb Eugene Corporon. Estudià direcció d'orquestra a Viena amb Karl Österreich, Yuji Yuhasa i Hans Graf. Estudià harmonia i composició amb R. Alcaraz i J. Darias.

Ha dirigit diferents bandes i orquestres a Alemanya, Argentina, Bèlgica, Colòmbia, Cuba, Eslovènia, Espanya, França, Holanda, Itàlia, Portugal, Romania, Suïssa, Uruguai i els Estats Units. Entre les quals, les bandes nacionals juvenils d'Holanda i Colòmbia, la Banda Nacional de Cuba, la SAF Army Band d'Eslovènia, les bandes municipals de Buenos Aires i Montevideo, l'Orchestra Accademia del Teatro La Fenice de Venècia, la WASBE Youth Wind Band a San José (Califòrnia), AULOS Blasorchester de Suïssa, orquestres simfòniques de Bilbao, Albacete i Múrcia, Orquesta Filarmónica de Las Palmas de Gran Canaria, Orquesta Sinfónica de Castella-Lleó, les bandes municipals d'Alacant, Palma, Barcelona, Bilbao, Madrid, Santa Cruz de Tenerife, Santander, la Corunya, Santiago de Compostel·la, Vitòria, les bandes dels conservatoris superiors d'Oviedo, Granada, Jaén, Canàries i Musikene (País Basc), la Gran Canaria Wind Orchestra o la Banda Sinfónica de La Rioja, entre d'altres. Ha treballat amb solistes com ara els cantants Elisabete Matos, Carmen Solís, María Hinojosa, Andeka Gorrotxategui, Mikeldi Atxalandabasso, els flautistes Juana Guillem o Claudi Arimany, els clarinetistes José Franch-Ballester, Vicent Alberola o Nuno Pinto, el trompista Juan Manuel Gómez, els trompetistes Sergei Nakariakov, Pacho Flores, Luis González, Rubén Simeó, Mario Martos o Manuel Blanco, els trombonistes Ben van Dijk, Jorgen van Rijen o Ximo Vicedo, el tubista Sergio Carolino, els percussionistes Conrado Moya o Xabier Alonso, els violoncel·listes Asier Polo o Josep Trescolí, i els pianistes Albert Guinovart o Juan Pérez Floristán. Ha dirigit grups com ara l'Orfeón Donostiarra, la Sociedad Coral de Bilbao o el quintet Spanish Brass.

És compositor de diferents obres per a banda, cor, dolçaina, música escènica i música de cambra, amb encàrrecs rebuts per a nombrosos festivals (SBALZ Alzira, Certamen d'Altea, Tafalla Brass Week, Festival de Música de Castella-La Manxa, Certamen Coral de Cocentaina...) i prestigiosos solistes (Spanish Brass, Steven Mead, Luis González, Ximo Vicedo, Carlos Gil, 2i2 Quartet...).

Des del 2015 és director titular de la Banda Municipal de Bilbao i des del 2018 comparteix titularitat amb la Banda Municipal de Barcelona. És principal director convidat de la Banda Simfònica Portuguesa de Porto.

El 1997 guanyà el primer premi, Batuta d'Or, del Concurs de Direcció del WMC a Kerkrade (Holanda). El 2000 guanyà el primer premi, Batuta d'Honor, del Concurs de Direcció de l'EBBA a Birmingham (Anglaterra). El 2004 fou guardonat amb el Premi Euterpe de la Federació de S.M. de la Comunitat Valenciana en les categories de direcció de banda i de composició de música per a la festa. El 2010 rebé el Premi Nacional de Música Ignacio Morales Nieva del Festival de Música de Castella-la Manxa.

www.pascualvilaplana.com

També et pot interessar...

Palau Fronteres

Dijous, 07.07.2022 - 20 h

Petit Palau

Mercedes Gancedo, soprano

Joan Martín-Royo, baríton

Marco Evangelisti, piano

Alberto García Demestres, narrador

Alba G. Corral, artista visual

A. García Demestres: *Mariana en sombras*

Llibret d'Antonio Carvajal

Preu: 20 €

Mecenes d'Honor

Mecenes Protectors

Mitjans Col·laboradors

Col·laboradors

Armand Basi – Bagués-Marsiera Joiers – Balot Restauració – Calaf Grup – Cardoner Grup – Catalonia Hotels & Resorts – Coca-Cola – Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports – Col·legi Oficial d'Òptics Optometristes de Catalunya – Deloitte – Eurofirms Group – FC Barcelona – Fundació Antiques Caixes Catalanes - BBVA – Fundació Caixa d'Enginyers – Fundació Castell de Peralada – Fundació Metalquímia – Helvetia Compagnia Suiza S.A. de Seguros y Reaseguros – La Fageda – Quadis – Saba Infraestructures, S.A. – Scasi Soluciones de Impresión S.L.

Amics Benefactors

Ascensores Jordà, S.A. – Fundació Antoni Serra Santamans – Inclos Interiorisme, S.L. – Morera Casablanca S.L. – Teatre Romea – Veolia Serveis Catalunya S.A.U. – Salvador Viñas Amat

Membres Palau XXI

Mª Dolors i Francesc – Elvira Abril – Pere Armadàs Bosch – Rosamaria Artigas i Costajussà – Marta Barnes – professor Rafael I. Barraquer Compte – Mariona Carulla Font – Lluís Carulla Font – Carlos Colomer Casellas – Isabel Esteve Cruella – Pere Grau Vacarissas – María José Lavin Guitart – Anna Saura Miarnau – Juan Manuel Soler Pujol – Daniela Turco – Joan Uriach Marsal – M^a. del Carmen Pous Guardia

An abstract painting featuring vibrant, wavy lines in shades of blue, orange, and white, creating a sense of movement and depth. The background is a deep, solid blue.

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ

